

Jaś. Pani pyta Jasia

- Jasiu powiesz jakieś zdanie w trybie oznajmującym?

- Koń ciągnie wóz.

- Bravo! A teraz przeksztalc to zdanie tak aby było zdaniem rozkazującym.

- Wio!

Lekcja.

Nauczyciel języka polskiego pyta się uczniów:

- Jak brzmi liczba mnoga do rzeczownika „niedziela”?

- Wakacje, proszę pani!

Konkurs. Bliźniaki wracają ze szkoły i od progu wolają:

- Mamo, mamo! Wygrałaś konkurs klasowy „Czyja mama jest najpiękniejsza?”. Wszyscy głosowali na swoje własne mamy, a Ty dostałaś dwa głosy....

Wywiadówka. Pani pyta się Jasia:

- Dlaczego twoja babcia była na wywiadówce?

- Szczerze?

- Szczerze!

- Bo jest głucha.

Kino. Spać idzie dziadek Jasia, nie zdejmując okularów. Jego żona pyta się czemu nie zdejmuje na noc okularów. On na to:

- Wczoraj sniło mi się, że byłem w kinie, a że nie miałem okularów to nic nie widziałem.

W restauracji. Do McDonalda wchodzi małżeństwo starszusków (ok. 90 lat). Babcia siada przy stoliku, a dziadek idzie zamówić zestaw (pepsi, hamburger i frytki). Dziadek siada przy stoliku, bierze dwa kubeczki i patrząc nalewa do nich równiutko po połowie, następnie bierze frytki i robi dwie równiutkie porcje, następnie wyjmuje nożyk i kroi równiutko hamburgera na pół. Całą tą sytuację obserwuje student, żal mu się ich zrobiło podchodzi i mówi:

- Przepraszam, że przeszkadzam, ale może kupić państwu drugi taki zestaw?

Babcia na to:

- Bardzo pan uprzejmy, ale dziękujemy, jesteśmy małżeństwem od 70 lat i my się tak wszystkim po równo dzielimy.

Student odchodzi, ale zauważa, że babcia siedzi cichuteńko, a dziadek się zajada. Podchodzi znowu i pyta:

- Dlaczego pani nie je?

- Czekam na zęby.

Dziadek

- Jasiu, czy to prawda, że Twój dziadek stracił język podczas wojny?

- Prawda

- A jak to się stało?

- Nie wiem, nigdy nam o tym nie opowiadał.

Medycyna. Dzieci miały przynieść różne przedmioty związane z medycyną. Małgosia przyniosła skalpel, Tomek słuchawki i pani pyta się Jasia:

- Jasiu co przyniosłeś?

- Aparat tenowy

- A skąd go wziąłeś?

- Od dziadka

- A co na to dziadek

- Yyyyyyyyyy...

Sto lat. - Jaki jest szczyt bezczelności?

- Zaśpiewać dziadkowi sto lat na 99 urodziny.

W szkole

- Twój tatuś będzie miał przez ciebie siwe włosy! – denerwuje się nauczyciel.

- Ale się będzie cieszył!- odpowiada Jaś - Bo teraz jest łysy!

Opracowała: Małgorzata Klimek**Wiadomości przedszkolne**

Luty 2013

**ZGADUJ-
ZGADULA**

Na prośbę pani Krysi z grupy I dzieci z rodzicami ułożyli w domu krótkie zagadki. Poniżej zamieszczamy zagadki przygotowane przez Martę Polańską i jej Mamę. Zachęcamy do zabawy razem z pociechami.

1. Długa i wąska z krótkimi włoskami, wesolo płaś pomiędzy zębami.
2. Ma dużo zębów, choć nic nie jada, trzymamy w ręku włosy nam układa.
3. Czeka w twojej łazience w kostce albo w płynie. Posmaruj nim ręce, a brud zaraz zginie.
4. Stoi w kuchni szafka, ten kto jej używa, wie jest przydatna bo wszystko pozmywa.

5. Ma pokrętła i guziki, szybką przezroczystą. Chętnie przyjmie brudną odzież, by oddać nam czystą.

6. W każdej kuchni się znajduje szafeczka z drzwiczkami, w której mama przechowuje mięso z mrożonkami.

7. Ma cztery nogi, choć to nie zwierzę. Stawiamy na nim kubki i talerze.

8. Miękkie i wygodne, z kolderką i kocem sprawi, że pogodne będą wszystkie noce.

9. Stoi na podłodze albo na dywanie. Możesz na nim usiąść, gdy zmęczy cię stanie.

10. Może być z drzwiami lub rozsuwana. W niej zawsze chowamy swoje ubrania.

11. Jest w każdym domu duże lub małe, do przeglądania się – doskonale!

12. Ma cyferki lub wskazówki, aż trudno uwierzyć, że mechanizm ten maleńki potrafi czas mierzyć.

13. Patyczki drewniane w pudełku schowane pięknie rysują zatemperowane!

14. Dorośli i dzieci dobrze ją znają, bo nitki i papier sprawnie przecinają.

15. Ma duże ucho, lecz nie do słuchania. On służy do picia, ono do trzymania.

16. Mała do herbaty, duża do rosolu – spotykasz się z nią, gdy siadasz do stołu.

17. Ma uzębienie, choć nie lubi jeść. Pomaga jedzenie do buzi nieść.

18. Może być z plastiku, szkła lub porcelany. Tutaj nakładamy wszystko co zjadamy.

19. Stoi na biurku lub na stoliku, ma ekran, myszkę i dużo guzików.

20. Choć nie jest samolotem, zawsze mamy go z pilotem. Gdy guziki naciskamy, przełączają się programy.

21. Pamiętaj, że leży pod twoimi drzwiami, a wejdiesz do domu z czystymi butami.

*Marcie i jej mamie bardzo dziękujemy!
Krystyna Dadasiewicz, Dorota Kmiecik*

Wydaje: Miejskie Przedszkole nr 15, ul. Osiedlowa 5, 08-110 Siedlce, tel./fax 025-6328558

www.mp15.siedlce.net e-mail: przedszkole15@onet.pl

NIP 821-26-09-939

Wiadomości opracowały: Hanna Krupa, Mariola Pieńkowska, Dorota Kmiecik, Małgorzata Klimek

Skład: Hanna Krupa.

2. Kochani Rodzice!

Rozpoczęcie przez dziecko nauki szkolnej jest ważnym wydarzeniem w jego życiu. Praktyka i badania wskazują, że doświadczenia z pierwszych lat nauki mają poważny wpływ na przyszłość dziecka, a zwłaszcza na dalszy proces jego kształcenia. Dlatego też, całokształt pracy dydaktyczno - wychowawczej w przedszkolu ma na celu wszechstronny i harmonijny rozwój dziecka, umożliwiający mu osiągnięcie wymaganego poziomu **dojrzałości szkolnej**.

Obejmuje ona podstawowe sfery rozwoju (intelektualną, ruchową i emocjonalną). Tak więc rodzice powinni bacznie obserwować swoje dziecko, wtedy gdy przebywa samo, jak również w grupie rówieśniczej, i zwracać uwagę na wszelkie niepokojące objawy.

Bardzo pomocne przy takiej „domowej diagnozie” poziomu dojrzałości szkolnej mogą okazać się poniższe zadania, które przeprowadzone w formie atrakcyjnej zabawy pomogą Państwu sprawdzić, czy Wasze dziecko jest gotowe do przekroczenia progu klasy pierwszej.

1. Czy dziecko potrafi obchodzić się z przyborami do rysowania, kolorowania i pisania? Czy koloruje obrazek, nie wychodzi poza linię? Czy rysuje postać człowieka, zachowuje podstawowe proporcje poszczególnych części ciała?
2. Czy potrafi lepić z plasteliny lub gliny? Czy potrafi ciąć nożyczkami wg wytyczonych linii prostej i krzywej?
3. Czy potrafi grupować różne przedmioty wg barw, kształtu i wielkości? Czy potrafi sortować znane mu przedmioty lub inne obrazki wg określonej zasady, np. owoce, zwierzęta, zabawki, pojazdy itp.? Czy potrafi wybrać takie same litery, wyrazy? Czy potrafi złożyć np. widokówkę rozciętą na kilka części?
4. Czy potrafi wymienić kilka różnic w dwu pozornie podobnych do siebie przedmiotach lub obrazkach?
5. Czy potrafi dobrać w pary obrazki lub przedmioty z uwzględnieniem jakiejś cechy wspólnej, np. krowa – mleko, liść - drzewo, pasta do zębów - szczoteczka itp.?
6. Czy potrafi odróżnić z otoczenia dźwięki różnych pojazdów, instrumentów muzycznych, głosy ptaków lub innych zwierząt?
7. Czy potrafi wyróżnić głoskę (zarówno samogłoskę, jak i spółgłoskę) na początku i na końcu wyrazu? Czy potrafi zróżnicować wyrazy dźwiękopodobne, np.: półka – bułka, Tomek – domek itp.?
8. Czy potrafi odtworzyć prosty układ rytmiczny wystruktury przez dorosłego? Czy potrafi podzielić wyraz

na sylaby, np.: lo-ko-mo-ty-wa?

9. Czy potrafi rozwiązywać proste zagadki – typu: stoi na drodze na jednej nodze?
 10. Czy swobodnie (również wspak) umie liczyć kolejno minimum do dziesięciu, a po przeliczeniu powiedzieć, ile jest przedmiotów?
 11. Czy potrafi wykonać proste ćwiczenie gimnastyczne, np.: skakać na jednej nodze i na obu nogach? Czy ustoi przez chwilę na jednej nodze z zamkniętymi oczami? Czy sprawnie rzuca i łapie piłeczkę?
 12. Czy samo potrafi zawiązać sznurowadło, zapiąć guzik?
 13. Czy odróżnia lewą stronę swego ciała od prawej? Czy potrafi pokazać prawą ręką lewe ucho u osoby stojącej na wprost? Czy posługuje się zawsze jedną ręką – którą?
 14. Czy potrafi zgodnie bawić się w grupie, np.: budując z kłosa zamek z klocków – współdziała, czeka na swoją kolej itp. Czy zawsze kończy rozpoczętą zabawę, a po skończeniu zajęcia sprząta po sobie?
 15. Czy potrafi przez dłuższą chwilę uważnie słuchać opowiadania, bajki czy muzyki?
 16. Czy opowiadając, np.: co przedstawia dany obrazek – posługuje się rozwiniętymi zdaniami, uogólnia temat, uzasadnia akcję? Czy prawidłowo wymawia wszystkie głoski? Czy wymowa jest poprawna również pod względem gramatycznym?
 17. Czy umie podporządkować się poleceniom słownym, jest w miarę zdyscyplinowane? Czy potrafi wykonać 3-4 polecenia wg kolejności podanej przez dorosłego?
 18. Czy wie ile ma lat, gdzie mieszka, czym w pracy zajmują się rodzice?
 19. Czy przy rozstaniu z opieką (np. w przedszkolu) jest pogodny? Czy łatwo nawiązuje kontakt z dorosłymi?
 20. Czy w działaniu jest dość szybkie oraz w miarę swobodne i samodzielne? Czy zachowuje się odpowiednio do sytuacji?
- Jeśli Państwa dziecko podczas tego rodzaju zabaw wykazało się spostrzegawczością, było uważne, zręczne i sprawne ruchowo, swobodnie wypowiadało się oraz zgodnie współdziałało w zespole, nie powinno mieć trudności z rozpoczęciem systematycznej, codziennej nauki. Nie oznacza to jednak, iż z dniem 1 września należy całkowicie zrezygnować z zabawek, gdyż dzieci w okresie nauczania zintegrowanego (czyli w kl. I – III) często jeszcze będą się uczyć, bawiąc się. Powodzenia!

Dorota Kmiecik

(zostanie „połknięta”). To samo ćwiczenie wykonaj drugą stopą. Spróbuj też ćwiczyć obiema nogami równocześnie. Nie odrywaj pięt od podłogi i nie przesuwasz ich.

ĆWICZENIE 11 Usiądź na kocyku, podeprzyj się z tyłu rękoma. Obracaj stopami leżącą na podłodze laskę, niech kręci się dookoła siebie jak bąk. Jeśli udało ci się w jedną stronę, spróbuj także w odwrotnym kierunku. Staraj się obracać laskę w jej środkowej części.

ĆWICZENIE 12 Usiądź na kocyku. Palcami stopy chwyć leżącą chusteczkę i połóż się na plecach. Powtórz to samo drugą nogą. Chusteczka nie powinna wypaść, trzymaj ją więc mocno wszystkimi palcami. A może spróbujesz ćwiczyć równocześnie obie nogi? Wykorzystaj wówczas dwie chusteczki.

ĆWICZENIE 13 Usiądź na podłodze, podeprzyj się łokciami. Ujmij piłkę stopami jak rękoma i przechylając się do tyłu, unieś piłkę jak najwyżej. Licz głośno sprawdzając, jak długo potrafisz utrzymać ją w górze. Następnie, zginając nogi, pozwól piłce upaść na podłogę, odpocznij chwilę i powtórz ćwiczenie jeszcze raz.

ĆWICZENIE 14 Usiądź na kocyku i chwyć rękoma jedną nogę w pobliżu stopy tak, aby podeszwa była zwrócona do środka i by można było się w niej „przeglądać” jak w lusterku. Powoli, nie szarpiąc nogi, dotknij palcami stopy kolejno: brody, nosa, czoła, uszu i barków. Ćwicz na przemian, raz jedną, raz drugą nogę.

ĆWICZENIE 15 Usiądź na kocyku. Chwyć palcami stopy lub obu stóp leżący na podłodze woreczek i steraj się go wrzucić do obręczy. Początkowo siadaj w niedużej odległości od celu, a w miarę nabierania wprawy w coraz celniejszym rzucaniu, możesz odległość zwiększyć. Zagraj mecz z kole

7. gami, np. kto będzie miał więcej trafnych rzutów na 6 prób, ten wygrywa.

ĆWICZENIE 16 Usiądź na kocyku, ręce oprzyj z tyłu. Chwyć piłkę stopami tak, aby obejmowały ją wszystkie palce. Ugnij uniesione nogi w biodrach i w kolanach. Nie wypuszczając piłki, obracaj się dookoła własnej osi. Pomagaj sobie przy tym, odpychając się rękoma od podłogi.

ĆWICZENIE 17 Usiądź na brzegu krzeselka, ręce oprzyj z tyłu. Chwyć palcami stopy leżący na podłodze woreczek i przenieś go na kolano drugiej nogi. Po chwili zrzuć woreczek stopą na podłogę. To samo ćwiczenie wykonaj używając drugiej stopy i drugiego kolana.

opr. M. Pieńkowska

PIĘKNY BYŁ DZIEŃ BABCY ...

... I DZIADKA

PRZYKŁADY ĆWICZEŃ KOREKCYJNYCH DO ZASTOSOWANIA W DOMU DLA DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM PŁASKOSTOPIE, STOPY PŁASKO-KOŚLAWE

ĆWICZENIE 1 Wysyp z wiaderka na kocyk wszystkie klocki, kamyki, kasztany, kawałki sznurka, kuli waty, gałganki oraz inne „skarby”. Usiądź na krześle, chwytaj palcami stóp leżące drobiazgi i wkładaj je z powrotem do wiaderka. Mniejsze podnoś jedną nogą, większe – obiema. Nie śpiesz się. Na pewno ci się uda. Nogi nie są tak zdolne jak ręce, ale też dużo mogą się nauczyć.

ĆWICZENIE 2 Usiądź na kocyku, przechyl się nieco do tyłu i oprzyj ręce szeroko za plecami lub podeprzyj dłońmi biodra. Nogi wyciągnij do przodu i złącz. Wykonuj stopami powolne ruchy w kierunku podłogi i do siebie, w dół i w górę (stopy robią pa... pa... jak ręce przy pożegnaniu). Następnie ugnij nogi i spróbuj kilka razy rozstawić i ściągnąć palce stóp jak wachlarzyk.

ĆWICZENIE 3 Połóż się na plecach z rękoma odsuniętymi na bok, unieś ugięte nogi i rozchyl na boki kolana. Zwróć stopy podeszwami do siebie tak, aby powstało okienko. Staraj się bić brawa stopami podobnie jak rękoma.

ĆWICZENIE 4 Usiądź na kocyku, podeprzyj się rękoma z boku. Kolana rozchyl na boki tak, aby podeszwy stóp „patrzyły” na siebie. Palcami obu stóp trzymaj dwa ołówki. Na jeden ołówek nałóż małe kółeczko wycięte z kartonu, a drugim staraj się je zdjąć. Twoje stopy robią na drutach, jak mama lub babcia.

ĆWICZENIE 5 Usiądź na kocyku, odchyl się trochę ku tyłowi i podeprzyj rękoma biodra. Nogi

wyprostuj w kolanach i nieco oddal od siebie, zrób mały rozkrok. Powoli zbliżaj stopy do siebie tak, aby się spotkały podeszwami (stopy się całują).

ĆWICZENIE 6 Usiądź na kocyku, przechyl się do tyłu i podeprzyj dłońmi biodra. Wyprostuj plecy. Chwyć podeszwami stóp leżący kręgiel i staraj się ustawić go pionowo. To ćwiczenie nie jest wcale takie łatwe i wymaga zręczności, ale nie zniechęcaj się. Na pewno się uda!

ĆWICZENIE 7 Połóż się tyłem na kocyku trzymając mocno stopami woreczek wyciągnij ręce do przodu lub ułóż wzdłuż tułowia. Turlaj się w takiej pozycji jak kłoc drzewa – w jedną stronę, a potem w drugą. Gdy poczujesz zmęczenie, połóż się na brzuchu, oprzyj brodę na złożonych dłoniach i oddychaj chwilę przez nos.

ĆWICZENIE 8 Usiądź na krześle, rękoma przytrzymaj się jego bocznej krawędzi, wyprostuj plecy. Unieś jak najwyżej pięty do góry i wolno rozpocznij małymi kroczkami „spacer” do przodu. Idź tak daleko, aż stopy prawie płasko dotkną podłogi, następnie cofnij je do tyłu. Przy wykonywaniu tego ćwiczenia nogi powinny być złączone, a pięty jak najbliższej siebie.

ĆWICZENIE 9 Połóż się na plecach lub usiądź. Obejmij stopę rękoma tak, abyś mógł zobaczyć jej podeszwę – będzie to twoje lustro, w którym można się przeglądać. Zrób to samo z drugą stopą. Przeglądaj się raz w jednym, raz w drugim lusterku. A może potrafisz tak ustawić stopy, aby powstało z nich jedno duże lustro?

ĆWICZENIE 10 Usiądź na krzeselku. Połóż szarfę przed jedną nogą. Chwyć palcami stopy leżącą szarfę i podciągnij kawałek pod podeszwę, następnie chwyć kolejny kawałek i znów podciągnij. Rób to tak długo, aż cała szarfa zniknie pod twoją stopą

Dojrzałość szkolna

Dojrzałością szkolną określa się stopień rozwoju dziecka niezbędny do podjęcia różnorodnych obowiązków, jakie niesie ze sobą życie szkolne. Jest to gotowość, chęć do wypełniania zadań, chęć uczenia się, pewna samodzielność oraz taki poziom rozwoju fizycznego, umysłowego, emocjonalnego i społecznego, który pozwoli małemu uczniowi podolać wymaganiom stawianym przez szkołę; przystosować się do nowych warunków oraz zapewnić dobre samopoczucie w grupie rówieśniczej i osiągać sukcesy w nauce. Dojrzałość szkolna to także umiejętność koncentrowania uwagi poprzez dłuższy czas na jednym zajęciu.

Przygotowanie do szkoły polega na wytworzeniu zespołu umiejętności i przywyczażeń oraz takich cech charakteru, które będą przydatne w szkole. Przygotowanie dziecka do szkoły należy więc rozumieć jako wszechstronny rozwój jego osobowości; pod względem fizycznym, zdrowotnym, umysłowym i emocjonalnym.

Rozwój fizyczny dziecka jest o tyle ważny dla jego kariery szkolnej, iż uczeń zdrowy, silny, dobrze zbudowany, właściwie odżywiony mniej się męczy siedzeniem w ławce, drogą do szkoły, wykonywaniem różnych prac (np. pisaniem, wycinaniem, rysowaniem). Jest wytrzymalszy, zdolny do większych wysiłków, mniej choruje, z reguły jest pogodny i aktywny. Odpowiedni rozwój ruchowy czyni dziecko zwinniejszym, zręczniejszym i sprawniejszym. Dobra koordynacja ruchów, zwinność będzie przydatna nie tylko w zabawie, ale przy pisaniu, rysowaniu, wykorzystywaniu różnych prac plastycznych, technicznych, spełnianiu obowiązków dyżurnego i samoobsłudze.

Rozwój umysłowy to przede wszystkim pewien zasób wiedzy o świecie, o bliższym i dalszym otoczeniu, o życiu przyrody i życiu ludzi. Aby dziecko mogło dokonywać operacji myślowych musi mieć kontakt z rzeczami, modelami, obrazami, a to wiąże się z kolei ze wzbogacaniem języka dziecka. Mowa jest narzędziem myślenia, a zarazem wskazuje poziom rozwoju umysłowego dziecka.

Dojrzałość intelektualna to również rozbudowana ciekawość poznawcza, chęć pójścia do szkoły w celu uczenia się, poznawania nowych zjawisk, zdobywania wiedzy o świecie. Jeżeli dziecko przejawia zainteresowania wiadomościami i umiejętnościami, które ma nabyć w szkole, jest to równoznaczne

z wrażliwością ukierunkowaną na naukę szkolną. Jeżeli to, czego uczy się w szkole, jest zrozumiałe i przystępne, dziecko będzie podatne na naukę szkolną. W przypadku matematyki wrażliwość to zdolność do samodzielnego rozwiązywania zadań i stosowania umiejętności matematycznych w sytuacjach życiowych. Natomiast podatność na uczenie się matematyki będzie równoznaczna z rozumowaniem w tej konwencji logicznej, w jakiej przekazywane są treści matematyczne na lekcjach w szkole. Oprócz wrażliwości i podatności, dziecko musi być także zdolne do wytrzymania napięć, które występują w uczeniu się matematyki na sposób szkolny (*E. Gruszczyk - Kolczyńska, 1992 s.22*).

PRZYCZYNY TRUDNOŚCI EMOCJONALNYCH

O dojrzałości emocjonalnej można mówić wówczas, gdy dziecko cechuje pewna równowaga psychiczna, gdy siła jego reakcji jest odpowiednia do oddziałującego nań bodźca. Dziecko niezrównoważone z byle powodu wybucha, złości się, płacze, często popada w konflikty z kolegami. Może być agresywne, drażliwe, niecierpliwe lub też zahamowane, niepewne, lękliwe, napięte.

Uczeń dojrzały emocjonalnie przeżywa i potrafi wyrazić uczucia wdzięczności, przyjaźni, solidarności, życzliwości, odczuwając więź uczuciową z kolegami, klasą i swoją panią. Przeżywa radości i smutki nie tylko swoje, ale i innych dzieci. Jest ambitny, wrażliwy na pochwały i nagany. Dziecko, które osiągnęło odpowiedni stopień dojrzałości emocjonalnej, potrafi współdziałać z kolegami w nauce, zabawie i pracy, przeżywać radość wspólnego tworzenia i cieszyć się z osiągnięć całej grupy. Dzieci emocjonalnie odporne skupiają uwagę na tym, co i jak należy zrobić w sytuacji trudnej, aby osiągnąć cel, np. wykonać polecenie, rozwiązać zadanie. (*E. Gruszczyk-Kolczyńska, E. Zielińska, 2004 s. 111*).

Przygotowując dziecko do szkoły należy zwrócić uwagę na rozwinięcie jego niektórych cech osobowości, postaw społecznych, umiejętności, które będą pomagały w szkolnym uczeniu się oraz o eliminowanie innych, niepożądanych cech i braków. Odporność emocjonalna kształtuje się na zasadzie hartowania (podobnie jak hartuje się zdrowie). Potrzebne są więc sytuacje bezpieczne dla dziecka, ale muszą one wyzwalać spore napięcie i zmusić do wysiłku umysłowego. Takimi sytuacjami są np. gry.

4.

Ciąg dalszy ze str. 3

Na osiągnięcie pełnej dojrzałości szkolnej dziecka składa się ogół jego doświadczeń życiowych, zasób zdobytej wiedzy, umiejętności, pewne mechanizmy postępowania i postawy ukształtowane w ciągu kilku lat życia. Idealem byłoby, aby wszystkie sfery osobowości były rozwinięte w sposób harmonijny.

Jednak dla osiągnięcia sukcesów w uczeniu się matematyki potrzebny jest stosunkowo wysoki poziom zdolności do kierowania swym zachowaniem w sposób racjonalny, mimo doznawanych napięć.

STOSOWANE METODY PRACY

Wszystko, co dzieje się na zajęciach, przybiera formę dialogu pomiędzy dorosłym i dzieckiem. W ten sposób można w miarę precyzyjnie sterować mechanizmem interioryzacji, wykorzystywać modelowanie i naśladowanie oraz wzmacniać i utrwalać pożądane zachowania. Istotą takiego dialogu pomiędzy dorosłym a dzieckiem jest układanie i rozwiązywanie zadań na przemian. Pozwala to na takie organizowanie procesu uczenia się, aby zmieścić go w strefie najbliższego rozwoju. Można także z powodzeniem wykorzystywać elementy metod czynnościowych, co jest szczególnie cenne przy rekonstruowaniu systemu wiadomości i umiejętności matematycznych dziecka. Op. M. Pieńkowska

MALOWANIE

DZIESIĘCIOMA PALCAMI JAKO METODA TERAPEUTYCZNO – DIAGNOSTYCZNA

Zastosowanie metody malowania palcami (M.P.) dla celów wychowawczych, terapeutycznych i diagnostycznych datuje się od 1934 r. Po raz pierwszy metodę zastosowała Ruth F. Shaw w celu rozwiązania trudności związanych z wielonarodowościowym i wielojęzycznym charakterem społeczności

dziecięcej rozpoczynającej naukę w jednej z rzymskich szkół podstawowych. Zasadniczą cechą wyróżniającą M. P. od innych metod ekspresji twórczej jest to, że daje ona dziecku duże możliwości wypowiedzenia się przy minimalnych wymaganiach dotyczących umiejętności i sprawności technicznych. Jest jedną z najskuteczniejszych metod wywalniania swobodnej ekspresji twórczej.

Jest zarazem techniką projekcyjną – ułatwia rzutowanie na zewnątrz napięć uczuciowych i popędowych. Metoda umożliwia analizę elementów diagnostycznych swobodnego rysunku dzieci starszych i bazgroły dziecięcej. Pozwala uchwycić związek pomiędzy zawartością treściową wytworu a cechami osobowości małego twórcy oraz analizować zmiany w zachowaniu się dziecka. Metodę można stosować od 2 roku życia, malowanie 10 palcami zachowuje wartość zarówno dla małych dzieci, jak dla osób dorosłych.

OPIS METODY:

Potrzebny jest duży arkusz papieru pakowego. Przygotowujemy farby: żółtą, fioletową, białą, czarną, czerwoną, niebieską, zieloną, brązową. Stolik powinien być dostępny ze wszystkich stron, wysokość odpowiednia dla dziecka. Powierzchnia stołu szersza niż wielkość papieru. Na stole obok papieru znajdują się półkolistnie ułożone miseczki z farbami. Farby są zawsze ustawione w tej samej kolejności: czarna, czerwona, fioletowa, biała, żółta, niebieska, brązowa. Dodatkowo przygotowujemy fartuszki, miednicę z wodą, ręcznik.

Instrukcja jest następująca:

„W tych miseczkach jest farba, nie będziemy używali pędzli, mamy przecież 10 palców, 5 w jednej ręce i 5 w drugiej – będziemy malować palcami. Dziesięć palców to więcej niż jeden pędzel. Możecie malować cokolwiek zechcecie. Powiedzcie, kiedy obraz będzie skończony”. Jeden seans trwa (zależnie od wieku i poziomu rozwoju dzieci) od 2 do 40 minut, przeciętnie około 20 – 30 minut.

Zostawiamy dzieciom swobodę ułożenia papieru (pionowo lub poziomo), a następnie przytwierdzamy arkusz pinezkami. Jeżeli dzieci wykazują lęk przed dotknięciem farby lub przed zabrudzeniem się, robimy jedną smugę i zachęcamy, aby też spróbowały. Starsze dzieci prosimy, aby opowiedziały jakąś historijkę na temat przez siebie namalowany. Po zakończeniu malowania gotowy wytwór przypinamy

w obecności dzieci do słomianej (korkowej) maty wiszącej na ścianie. Stanowi to bardzo przez dzieci ceniony wyraz uznania dla ich pracy.

Dla celów zarówno diagnostycznych, jak i terapeutycznych ważne jest rejestrowanie zachowania się dzieci: zwrócenie uwagi na sposób nabierania farby (palce, cała dłoń), reakcji na zanurzenie ręki w miseczkę z farbą, kolejności użycia kolorów, kierunku linii przy malowaniu, ciągłości, płynności, zakresu linii, sposobu zapełniania płaszczyzny, reakcji mimicznych, przerw w pracy, czasu trwania malowania od momentu przystąpienia do pracy, treści rzeczowej i emocjonalnej wytworu, sposobu zakończenia malowania, treści historyjki na temat wytworu, itp.

Analizując zachowanie się dzieci należy uwzględnić niespodziewanie silne reakcje emocjonalne, elementy ruchu: klepanie, wcieranie, tworzenie kolein, dominujący kierunek smug barwnych, zachowanie wobec koloru (kolejność użycia, po który kolor dziecko najczęściej sięga), reakcje na kolor na arkuszu, poprawianie już położonego koloru, którą ręką dziecko głównie maluje.

Malowanie dziesięcioma palcami jest metodą diagnostyczno-terapeutyczną ponieważ w jej zastosowaniu, podobnie jak w innych technikach projekcyjnych nie sposób oddzielić elementów diagnostycznych od działania terapeutycznego, związanego z wypowiedzią plastyczną i możliwością twórczego rozładowania napięcia emocjonalnego dziecka.

ZALETY METODY :

- ✓ sprzyja twórczemu działaniu,
- ✓ poprawia samopoczucie dziecka,
- ✓ daje gwarancję szybkiego sukcesu, a tym samym możliwość szczerzej, pełnej akceptacji dziecka, jego wytworu i zachowania,
- ✓ umożliwia nawiązanie głębszego kontaktu między dzieckiem a dorosłym,
- ✓ otwiera kanał niewerbalnego porozumiewania się i toruje drogę ku komunikacji werbalnej,
- ✓ ułatwia uzewnętrznianie napięć,
- ✓ odblokowuje aktywność dziecka,
- ✓ rozwija pozytywne cechy: wiarę we własne siły i możliwości, śmiałość i odwagę w pokonywaniu trudności, koncentrację uwagi, wyrażanie emocji (także negatywnych) w sposób akceptowany społecznie, zaufanie do ludzi, nowych rzeczy i sytuacji,
- ✓ w zasadzie brak jest ograniczeń ruchowych,

5.

✓ względna niezależność od wieku – metodę można stosować już od 2 roku życia.

SPOSÓB PRZYRZĄDZANIA FARBY:

- ✓ 1/3 szklanki płatków mydlanych rozgotowujemy w 1 szklance wody
- ✓ 15 g (1 łyżka) żelatyny rozpuszczamy w 1/3 szklance wody
- ✓ 1/3 szklanki mąki ziemniaczanej rozprowadzamy w 1 szklance zimnej wody
- ✓ 1 łyżka gliceryny

Do wrzących mydlin wlewamy roztwór żelatyny i gliceryny. Gdy mieszanina zagotuje się powtórnie, zdejmujemy ją z ognia i wlewamy powoli roztwór krochmalu, mieszając przez cały czas, by zapobiec tworzeniu się grudek. Mieszanina powinna mieć konsystencję średnio gęstego budyniu. Jeśli jest zbyt gęsta dolewamy trochę gotowanej wody, jeśli za rzadka – nieco roztworu krochmalu. Dobrze rozmieszana masę rozlewamy do miseczek i zabarwiamy niewielką ilością farby klejowej w proszku, dokładnie mieszając. Zamiast farby klejowej można użyć plakatówek w tubkach.

Materiał znalazła M. Pieńkowska za mgr Ewą Kondracką

Na podstawie :

Bielicka I., Olechnowicz H., Ślusarska-Kowalska Z. (1964) „Malowanie Dziesięcioma Palcami”, Psychologia Wychowawcza Nr 2.

Bielicka I., Olechnowicz H., Ślusarska-Kowalska Z. (1964) „O klinicznym zastosowaniu Metody Malowania Dziesięcioma Palcami”, Psychologia Wychowawcza Nr 3

